

HELPT U VMS DE BAKENS UITZETTEN VOOR EEN DUURZAME SIERTEELT?

© W. De Geest

DEEL 1: PLANET

Het maximaal stimuleren van verduurzaming van de volledige Belgische sierteeltsector in al haar facetten (People, Planet & Profit), dat is de nieuwe en toekomstgerichte missie van VMS. Om dat in de steigers te zetten, ging VMS op gesprek bij 100 siertelers, al dan niet VMS-lid, en 8 telersgroeperingen, en dit om te luisteren hoe telers duurzaamheid ervaren. De resultaten van deze bevraging dienen als basis voor gesprekken met andere partijen (handelaars, retail, onderzoekscentra, ...) om zo samen te bouwen aan een breed draagvlak voor een leefbare en duurzame sierteelt. Dit artikel neemt uit deze bevraging de milieuaspecten (Planet) onder de loep. In de volgende bijdragen komen de items People & Profit aan bod.

.....
Patrick Verheye, VMS

HET MILIEU VAN DE SIERTEELT

Het staat als een paal boven water dat de sector de laatste decennia belangrijke inspanningen levert om steeds milieuvriendelijker te werk te gaan. Telers beseffen maar al te goed dat de lat hierbij steeds hoger komt te liggen. Zo trad vorig jaar nog de IPM-regelgeving in voege. Door een groeiend milieubewustzijn, alsook door het verdwijnen van breedwerkende middelen, schuiven telers teelt-optimalisatietechnieken en de keuze voor meer plaag- en ziekteresistente soorten naar voren. Ze zijn zich ook bewust van het belang van scouting, maar vaak is dit nog onvoldoende in de bedrijfsvoering geïntegreerd. Ook de optimale toepassing van gewasbeschermingsmiddelen – dus rekening houdend met weersomstandigheden, mogelijke fytotoxiciteit en persoonlijke bescherming – is een blijvend aandachtspunt, waarbij begeleiding

wenselijk is. Verder zijn de voordelen van driftreducerende doppen in de sector nog onderbelicht. Bij kwekers in vollegrond groeit het besef dat chemische ontsmetting en bemesting van de bodem geen oplossing op lange termijn bieden. Over een duurzame aanpak voor een gezonde bodem blijven evenwel nog heel wat vragen onbeantwoord. Naast gewasbescherming zijn collectieve oplossingen voor de afzet van groenafval en het eventueel verwerken in en het aanwenden van compost nog belangrijke milieu-items. Ook een correcte afvalsortering is nog een werkpunt in de sector.

INTERESSE VOOR DUURZAME ALTERNATIEVEN

De sierteelt toont een grote belangstelling voor alternatieven voor chemische gewasbescherming, al rijzen hierbij nog veel vragen over

de praktische toepassing. Nogal wat telers zijn nog terughoudend met biologische middelen: ze willen eerst harde bewijzen van de doeltreffendheid vooraleer er mee te experimenteren. Bedekte teelten met een voldoende meerwaarde, zoals nicheproducten en moerplanten, vormen hierop een uitzondering. Meermaals rees de vraag naar onafhankelijke begeleiding en het verlagen van de drempel van biologische gewasbescherming.

Maar daarnaast stelt de sector zich luidop de vraag of de consument wel openstaat voor sierplanten met vaak onvermijdelijke residuen van biologische gewasbescherming. Dit duidt alvast op de nood aan meer dialoog tussen teler en consument. Telers spreken nu al van een grote kloof (over handel en verkooppunten heen) met de consument die nauwelijks van de milieu-inspanningen van de sector

weet heeft. Zij voelen de nood aan een brede publiekscampagne om het imago van de sector bij te spijkeren. Een sterkere band met de eindklant kan de vraag naar nieuwe sterkere rassen doen toenemen, waardoor klassieke gevoelige rassen uit het aanbod geweerd kunnen worden.

“De sector voelt de hete adem van de zogenaamde ‘nieuwe controleurs’, zoals ngo’s.”

DE ROL VAN ONDERZOEK EN OVERHEID

De sector steekt de loftrumpet over het Vlaams onderzoek in de sierteelt, maar vraagt naar een vlottere ontsluiting van de onderzoeksresultaten. De sector erkent de rol van de overheid om in te staan voor een wettelijk kader. Wel wordt gehamerd op een evenwaardige en heldere communicatie én op een adequate invulling van de wetgeving (bv. MAP 5) voor hun specifieke sector. Ook de harmonisering van de erkenning van gewasbeschermingsmiddelen op Europees niveau blijft een veelbesproken en heikel item. Verder vormen de vele administratieve wettelijke verplichtingen voor telers

© Pawntle

▲ De sector levert de laatste decennia belangrijke inspanningen om steeds milieuvriendelijker te werk te gaan. Ze beseffen dat de lat hierbij steeds hoger komt te liggen.

een waar doolhof. Administratieve vereenvoudiging, maar ook communicatie rond het waarom van administratie, dringt zich op.

Her en der gaan stemmen op voor meer en strengere controles, het best tegelijkertijd in alle schakels van de keten. De sector voelt de hete adem van de zogenaamde ‘nieuwe controleurs’, zoals ngo’s, die het imago van de sector een flinke deuk kunnen toedienen. Telers zijn dus allesbehalve blind voor het feit dat een transparant gebruik van gewasbeschermingsmiddelen langzaam maar zeker uitgroeit tot een dwingende markteis.

DENKPISTES VOOR VMS

MPS-deelnemers getuigen dat de registratie van MPS-ABC leidt tot een bewuster gebruik van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen. Dat opent de deur voor verbetering, wat zowel leidt tot minder verbruik en/of het gebruik van mens- en milieuvriendelijkere producten. In de ogen van deze telers vergt een duurzame sierteeltsector een ruimere MPS-participatie. De potentiële milieudruk van gewasbeschermingsmiddelen, door

MPS gebundeld in de Milieu-indicator-score, zou breed kenbaar gemaakt mogen worden. Teeltbegeleiders, die een belangrijke rol vervullen in de sector, zouden dit ook standaard mee kunnen nemen in hun advisering. In het optimaliseren van de afstemming van bestaande administratieve wettelijke verplichtingen, wordt nogal eens in de richting van VMS gekeken. Een integratie met de MPS-registraties vermijdt dubbel werk voor de teler. Bovendien laat een gebundelde registratie toe om met een minimum aan inspanningen meer en betere informatie te puren, zowel op bedrijfs- als op sectoraal niveau.

In een volgende fase worden deze denkpistes uit de bevraging met de andere betrokken partijen (de stakeholders) verder besproken, uitgediept, verfijnd of aangevuld met nieuwe werkpunten, die VMS en/of stakeholders in de (nabije) toekomst zullen opnemen.

Alle reacties op dit artikel, op zaken die tijdens de bevragingen naar voor werden geschoven, zijn steeds welkom op info@vms-vzw.be. ■